

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Українська воєнна журналістика (розроблення авторського медіапроєкту)

Використання чужих ідей,
результатів і текстів
мають посилання на відповідне
джерело

_____

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

Здобувача першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
групи Журб2-22.40д
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.01
Журналістика
Сухарьов Андрій Вікторович
Науковий керівник:
Колісник Юрій Вікторович,
професор кафедри журналістики та
нових медіа

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

_____

І.В. Погребняк,

завідувач кафедри журналістики та нових
медіа

Голова комісії:

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)
Члени комісії

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)

_____

(підпис) (ініціали, прізвище)

**м. Київ – 2026 рік
ЗМІСТ**

ВСТУП	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА	
ЗАПИСКА.....	5
РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ІНТЕРВ'Ю НА ВІЙСЬКОВУ ТЕМАТИКУ	9
1.1. Специфіка роботи журналіста з військовою темою	9
1.2. Особливості підготовки та проведення інтерв'ю з військовослужбовцями	15
Висновки до I розділу	20
РОЗДІЛ II.	
2.1. Творча заявка до медіапродукту	22
2.2. Ідея, мета та концепція серії інтерв'ю	25
2.3. Підготовка до зйомки та вибір героїв інтерв'ю	26
2.4. Побудова структури інтерв'ю та добір запитань	29
2.5. Технічне забезпечення та знімальний процес	31
2.6. Монтаж, звукове оформлення та підготовка матеріалу до публікації	34
Висновки до II розділу	35
АНОТАЦІЯ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36

ВСТУП

Актуальність теми творчого проєкту.

Повномасштабна вторгнення стала темою номер один в сучасній українській журналістиці. Особливе місце в медіапросторі займають матеріали, що фіксують бійців та ветеранів, їх мотивацію, світогляд, ставлення до війни, політичної ситуації та власної ролі у цій. У цьому контексті жанр інтерв'ю є найкращим інструментом документування історії, адже дозволяє передати події не лише через факти, а й через особисті свідчення безпосередніх учасників.

Основою мого медіапроекту стали інтерв'ю з бійцями Російського добровольчого корпусу(далі РДК) - Олексієм Льовкіним "Молоток" та Дмитро "Хант". Обрана тема є актуальною, оскільки діяльність РДК викликає значний інтерес, а особисті історії його представників допомагають краще зрозуміти складність сучасної війни, її політичний, ідеологічний та людський виміри. Актуальність роботи полягає в тому, що журналістські матеріали про війну мають не лише інформувати аудиторію, а й формувати історичну пам'ять як про живих так і на жаль загиблих бійців. Інтерв'ю з учасниками бойових дій можуть стати джерелом для подальшого аналізу подій, суспільних настроїв і мотивації людей, які беруть участь у війні, або планують долучитися в майбутньому до війська.

Метою творчого проєкту є створення серії журналістських інтерв'ю з бійцями РДК, у яких через особисті історії героїв розкриваються їхня мотивація, досвід участі у війні, світогляд та ставлення до подій російсько-української війни.

Для досягнення цієї мети було поставлено такі завдання

1. Розглянути інтерв'ю як жанр сучасної журналістики та визначити його роль у висвітленні суспільно важливих тем.
2. Проаналізувати специфіку військової журналістики в умовах російсько-української війни.
3. Визначити особливості підготовки журналіста до інтерв'ю з військовослужбовцями та добровольцями.
4. Описати процес створення серії інтерв'ю з бійцями РДК як авторського медіапродукту.
5. Розкрити етапи зйомки, монтажу, звукового оформлення та підготовки матеріалу до публікації.
6. Визначити етичні та безпекові аспекти роботи журналіста під час створення

матеріалів на військову тематику.

Об'єктом дослідження є журналістське інтерв'ю на військову тематику як формат висвітлення особистих історій учасників війни.

Предметом дослідження є особливості підготовки, проведення та створення серії інтерв'ю з бійцями РДК як аудіовізуального журналістського медіапродукту.

Методи дослідження.

У роботі використано теоретичні та практичні методи дослідження. Метод аналізу застосовано для вивчення особливостей жанру інтерв'ю та специфіки військової журналістики. Метод порівняння використано для зіставлення різних підходів до проведення журналістських інтерв'ю. Метод спостереження допоміг проаналізувати сучасні медіаматеріали на військову тематику. Практичний метод застосовано під час підготовки, проведення, зйомки та монтажу власної серії інтерв'ю.

Інформаційною базою роботи стали наукові праці з журналістикознавства, матеріали про військову журналістику, нормативні документи, публікації українських медіа, а також власний практичний досвід підготовки та створення серії інтерв'ю.

Новизна творчого проєкту полягає у створенні авторської серії інтерв'ю з бійцями РДК, у якій військова тематика розкривається через особисті історії, пряме мовлення героїв та журналістський підхід до роботи з чутливими темами.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання створеного медіапродукту як прикладу журналістського інтерв'ю на військову тематику. Матеріали можуть бути корисними для молодих медійників та всіх, хто цікавиться створенням інтерв'ю з військовими й добровольцями.

Структура кваліфікаційної роботи складається зі вступу, двох розділів, висновків і списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи становить 35 сторінок.

Пояснювальна записка

до дипломної роботи на тему

Українська воєнна журналістика – розроблення авторського медіапроекту

Обґрунтування актуальності проекту

Повномасштабна вторгнення стала темою номер один в сучасній українській журналістиці. Особливе місце в медіапросторі займають матеріали, що фіксують бійців та ветеранів, їх мотивацію, світогляд, ставлення до війни, політичної ситуації та власної ролі у цій . У цьому контексті жанр інтерв'ю є найкращим інструментом документування історії, адже дозволяє передати події не лише через факти, а й через особисті свідчення безпосередніх учасників.

Основою мого медіапроекту стали інтерв'ю з бійцями Російського добровольчого корпусу(далі РДК) - Олексієм Льовкіним “Молоток” та Дмитро “Хант”. Обрана тема є актуальною, оскільки діяльність РДК викликає значний інтерес, а особисті історії його представників допомагають краще зрозуміти складність сучасної війни, її політичний, ідеологічний та людський виміри.Актуальність роботи полягає в тому, що журналістські матеріали про війну мають не лише інформувати аудиторію, а й формувати історичну пам'ять як про живих так і на жаль загиблих бійців. Інтерв'ю з учасниками бойових дій можуть стати джерелом для подальшого аналізу подій, суспільних настроїв і мотивації людей, які беруть участь у війні,або планують долучитися в майбутньому до війська,так як інтерв'ю з бійцями підрозділів є теж свого роду рекрутинговим продуктом .

Мета і завдання роботи

Метою дипломної роботи є створення серії інтерв'ю з бійцями РДК, у яких розкриваються їхній досвід участі у війні , мотивація та погляди на війну

Для досягнення цієї мети було поставлено такі задачі:

Дослідити особливості жанру журналістського інтерв'ю.

Визначити тематичні акценти майбутніх розмов.

Підготувати запитання для героїв інтерв'ю.

Написання дозволу на проведення інтерв'ю, та очікування на його погодження від ГУР МО

Підготувати апаратуру для зйомок

Провести інтерв'ю з бійцями РДК.

Опрацювати отримані відповіді та підготувати матеріали до публікації.

Попередньо пройти військову цензуру від ГУР МО.

Опублікувати матеріали

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом роботи є журналістське інтерв'ю як спосіб висвітлення досвіду учасників російсько-української війни.

Предметом роботи є особливості створення серії інтерв'ю з бійцями РДК, зокрема з Олексієм Льовкіним та Дмитром “Хантом”, а також способи розкриття їхнього особистостей через журналістський матеріал.

Характеристика творчого продукту

Творчим продуктом дипломної роботи є серія інтерв'ю з двома представниками Російського добровольчого корпусу — Льовкіним та Хантом. Матеріали побудовані у форматі розмови, що дозволяє зберегти індивідуальну манеру мовлення героїв.

Кожне інтерв'ю має власну структуру, але об'єднане спільною тематикою. Основними темами розмов стали:

особистий шлях героя до участі у війні;

мотивація вступу до РДК;

ставлення до Росії, України та російсько-української війни;

бойовий досвід;

сприйняття себе у війні;

ставлення до майбутнього Росії та України;

Жанр інтерв'ю був обраний тому, що він дозволяє максимально повно передати особистість героя. Інтерв'ю дає можливість зосередитися на деталях біографії, мотивації, емоціях та світогляді людини.

Особливості підготовки інтерв'ю

Підготовка до інтерв'ю складалася з кількох етапів. Спочатку було зібрано інформацію про діяльність РДК, публічні згадки про героїв, їхні попередні заяви та контекст, у якому вони діють. Це дозволило сформуванню бази для запитань і уникнути поверховості під час розмови.

Другим етапом стала підготовка запитальника. Запитання були поділені на кілька тематичних блоків: біографічний, мотиваційний, військовий, політичний та особистісний. Такий підхід допоміг зробити розмову логічною та послідовною.

Під час проведення інтерв'ю важливо було дотримуватися журналістської етики. Оскільки тема пов'язана з війною, безпекою та особистим досвідом бійців, частина інформації могла бути чутливою. Тому окремі деталі потребували уточнення, а потенційно небезпечна інформація не виносилася в матеріал.

Після проведення розмов було здійснено розшифрування, редагування та літературне опрацювання текстів. При цьому зберігалася автентичність відповідей героїв, але усувалися мовні повтори, зайві паузи та фрагменти, які не мали змістового навантаження.

Джерела інформації та методи роботи

Під час підготовки дипломної роботи використовувалися відкриті джерела, попередні публікації про РДК, відеоматеріали, заяви представників корпусу, а також безпосередні розмови з героями інтерв'ю.

Основними методами роботи стали:

аналіз відкритих джерел,

підготовче дослідження теми,

метод інтерв'ювання,

редакторське опрацювання тексту,

порівняльний аналіз відповідей героїв,

фактчекінг окремих тверджень, які можна було перевірити у відкритих джерелах.

Структура дипломної роботи

Дипломна робота складається з теоретичної та практичної частин.

У теоретичній частині розглядаються особливості жанру інтерв'ю, роль інтерв'ю у військовій журналістиці, принципи роботи з героями, які мають бойовий досвід, а також етичні норми висвітлення військової тематики.

Практична частина містить серію інтерв'ю з бійцями РДК. Кожне інтерв'ю є окремим матеріалом, але разом вони формують цілісний творчий продукт, присвячений досвіду людей, які беруть участь у війні на боці України.

Очікувана цінність роботи

Цінність дипломної роботи полягає в тому, що вона поєднує журналістську практику з документуванням сучасної історії. Серія інтерв'ю може бути цікавою для аудиторії, яка прагне краще зрозуміти мотивацію учасників війни, особливо тих, чия позиція виходить за межі звичних уявлень про російсько-український конфлікт.

Матеріали також можуть мати освітнє значення для студентів-журналістів, оскільки демонструють специфіку підготовки інтерв'ю на складну й чутливу тему. Робота показує, що журналіст має не лише ставити запитання, а й аналізувати контекст, перевіряти інформацію, дотримуватися етичних норм і відповідально працювати з темами війни.

Висновок

Отже, дипломна робота у форматі серії інтерв'ю з бійцями РДК є актуальним проектом, що поєднує документальність, суспільну значущість і авторське опрацювання теми. Інтерв'ю з Льовкіним та Хантом дозволяють розкрити особистий досвід учасників війни, їхні мотиви, погляди та оцінки подій.

У процесі роботи було важливо не лише зафіксувати відповіді героїв, а й створити якісний журналістський матеріал, зрозумілий для аудиторії. Пояснювальна записка демонструє логіку підготовки творчого продукту, його мету, завдання, методи роботи та етичні принципи.

Таким чином, підготовлена серія інтерв'ю може розглядатися як журналістський матеріал, що має інформаційну, документальну та суспільну цінність.

РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ІНТЕРВ'Ю НА ВІЙСЬКОВУ ТЕМАТИКУ

1.1. Специфіка роботи журналіста з військовою темою

Військова тематика посідає особливе місце в сучасній українській журналістиці. Після початку повномасштабного вторгнення, вона стала не окремим напрямом медіа, а фактично однією з центральних тем суспільного життя. Війна впливає на політику, економіку, культуру, міжнародні відносини, повсякденне життя громадян, а також на формування громадської думки. Саме тому журналіст, який працює з військовою тематикою, має розуміти не лише основи професії, а й специфіку воєнного контексту, безпекові обмеження, етичні межі та відповідальність перед аудиторією.

Військова журналістика відрізняється від багатьох інших напрямів тим, що вона пов'язана з високим рівнем суспільної чутливості. Матеріали про війну можуть впливати на моральний стан суспільства, ставлення до військових, розуміння подій на фронті та сприйняття самої реальності війни. Через це журналіст не може працювати з такою темою поверхово або без підготовки. Кожне слово, кожен кадр і кожна деталь мають велике значення.

Однією з головних особливостей роботи журналіста з військовою темою є необхідність дотримання балансу між правом суспільства на інформацію та вимогами безпеки. З одного боку, аудиторія має отримувати достовірну інформацію про війну, діяльність військових підрозділів, наслідки бойових дій і людські історії. З іншого боку, журналіст не має права розкривати інформацію, яка може нашкодити військовим, цивільним або операціям ЗСУ. Саме тому у воєнній журналістиці особливу роль відіграє самоцензура у позитивному значенні цього

слова, тобто відповідальне розуміння того, що можна показувати й озвучувати, а що краще залишити поза кадром.

Під час створення матеріалів на військову тематику журналіст повинен уважно ставитися до деталей. Наприклад, у відео або фото не завжди можна показувати точне місце перебування військових, номери техніки, карти, документи, позиції, обличчя окремих людей або інші елементи, які можуть бути використані ворогом. Навіть випадкова деталь у кадрі може мати наслідки. Тому перед публікацією матеріалу важливо переглядати відео не лише з погляду якості монтажу, а й з погляду безпеки.

Ще однією важливою особливістю військової журналістики є потреба в точності та перевірці інформації. У час війни інформаційний простір переповнений повідомленнями, емоційними заявами, пропагандою, чутками та неперевіреними даними. Журналіст має відрізнити факти від оцінок, офіційні дані від припущень, особисту думку героя від документально підтвердженої інформації. Це особливо важливо у випадку інтерв'ю, адже співрозмовник може говорити з власної позиції, спираючись на особистий досвід. Завдання журналіста не знецінити цей досвід, а правильно подати його аудиторії.

У роботі з військовою тематикою важливе значення має контекст. Окрему фразу, історію або подію не можна виривати з ширшої ситуації. Наприклад, розмова з військовим або добровольцем може стосуватися не лише його особистого шляху, а й тему війни, мотивації, ставлення до держави-агресора, досвіду бойових дій, втрат, побратимства, відповідальності та вибору. Без розуміння цього контексту інтерв'ю може вийти поверховим або навіть некоректним.

Журналіст, який працює з військовою темою, має бути підготовленим до розмови з героєм. Підготовка включає вивчення біографії співрозмовника, історії підрозділу, теми, навколо якої будується інтерв'ю, а також можливих чутливих моментів. У випадку серії інтерв'ю з бійцями РДК важливо не обмежуватися загальними питаннями, а намагатися зрозуміти мотивацію героїв, їхній особистий шлях, причини участі у війні, ставлення до подій та досвід, який вони готові озвучити публічно.

Водночас журналіст не повинен перетворювати інтерв'ю на допит або провокаційну розмову. Військова тема часто пов'язана з травматичним досвідом, втратами, небезпекою, складними моральними рішеннями. Тому важливо ставити запитання коректно, не тиснути на співрозмовника і не вимагати відповіді на теми, про які людина не готова говорити. Це не означає, що журналіст має уникати складних питань, але форма таких питань повинна бути професійною і людяною.

Особливої уваги потребує етика спілкування з військовими. Герой інтерв'ю не лише джерело інформації, а людина, яка має власний досвід, емоції, межі та право на безпеку. Журналіст повинен поважати ці межі. Якщо співрозмовник просить не ставити певне питання, не називати конкретні дані або не показувати окремі деталі, це потрібно враховувати. Довіра між журналістом і героєм є важливою умовою якісного інтерв'ю. Інтерв'ю дає можливість розкрити не тільки бойовий досвід, а й характер, цінності, сумніви, погляди, мотивацію, відчуття відповідальності та особистий шлях героя.

Окремим викликом є робота з мовою. У матеріалах на військову тематику можуть траплятися професійні терміни, жаргон, назви зброї, підрозділів, операцій, військових посад або бойових ситуацій. Журналіст має розуміти, які терміни варто пояснювати аудиторії, а які можна залишити без додаткового коментаря. Якщо матеріал розрахований на широку аудиторію, надмірна кількість незрозумілих слів може ускладнити сприйняття. Тому завдання журналіста зробити розмову зрозумілою, не спрощуючи її зміст.

Для інтерв'ю на військову тематику особливо важливим є звук. Навіть якщо відео зняте не в ідеальних умовах, глядач може сприймати матеріал, якщо добре чує героя. Поганий звук, сторонні шуми, нерівномірна гучність або технічні проблеми можуть відволікати від змісту розмови. Тому під час зйомки інтерв'ю варто використовувати петличні мікрофони або інші засоби якісного запису звуку, а на етапі монтажу вирівнювати гучність і прибирати зайві шуми.

Монтаж військового інтерв'ю також має свою специфіку. Він повинен допомагати глядачеві сприймати розмову, але не змінювати її зміст. Не можна вирізати відповіді так, щоб вони мали іншого значення. Також не варто надмірно

“розганяти” темп, якщо тема потребує пауз і серйозного сприйняття. У військових інтерв’ю пауза іноді є важливою частиною розмови, бо вона передає емоційний стан героя краще, ніж додаткові слова.

Важливою частиною роботи журналіста є підготовка матеріалу до публікації. Перед виходом інтерв’ю потрібно ще раз перевірити факти, переглянути відеоряд, переконатися, що в кадрі немає чутливої інформації, а також оцінити, чи не може матеріал нашкодити герою або іншим людям. У деяких випадках доцільно погодити з героєм окремі безпекові моменти, особливо якщо йдеться про персональні дані, місця, підрозділи або деталі служби.

Серія інтерв’ю з бійцями РДК є прикладом аудіовізуального журналістського проєкту, який поєднує військову тематику, особисту історію та розмовний формат. Такий проєкт потребує від автора не лише технічних навичок зйомки й монтажу, а й уміння працювати з темою, ставити доречні запитання, слухати героя та вибудовувати матеріал так, щоб він був зрозумілим і змістовним для аудиторії.

У сучасній українській військовій журналістиці інтерв’ю з військовими є одним із найпомітніших форматів. Різні медіа використовують його по-різному, залежно від редакційної політики, аудиторії та формату платформи. Наприклад, одні медіа роблять акцент на документальності та спокійній розмові, інші — на емоційній історії героя, а ще інші — на коротких відеофрагментах, які швидко поширюються в соціальних мережах.

Умовно можна виділити кілька підходів до створення інтерв’ю з військовослужбовцями. Перший підхід — інформаційно-пояснювальний. У таких матеріалах військовий виступає насамперед як джерело інформації: він пояснює ситуацію, коментує події, розповідає про службу або дає оцінку певним процесам. Такий формат часто використовується в новинних медіа, де важлива чіткість, оперативність і конкретність.

Другий підхід — портретний. У центрі такого інтерв’ю перебуває не лише військовий досвід героя, а його особистість. Журналіст намагається показати, ким людина була до війни, як формувалася її позиція, чому вона зробила свій вибір, що

змінлося в її житті після початку бойових дій. Саме цей підхід є найближчим до мого творчого проєкту, оскільки серія інтерв'ю з бійцями РДК побудована не навколо сухої інформації, а навколо особистих історій, мотивації та світогляду героїв.

Третій підхід — документально-емоційний. У таких матеріалах важливу роль відіграє атмосфера: місце зйомки, паузи, міміка героя, деталі побуту, архівні кадри або фрагменти з фронту. Такий формат допомагає глибше занурити глядача в тему, але водночас потребує обережності, щоб не перейти межу між журналістським матеріалом і надмірною драматизацією.

Порівнюючи ці підходи, можна зробити висновок, що інтерв'ю з військовими має бути не лише емоційним, а й відповідальним. Журналіст повинен зберігати баланс між людською історією, суспільною значущістю теми та безпековими обмеженнями. Саме цей баланс став одним із головних принципів у моєму проєкті.

Особливість моєї серії інтерв'ю полягає в тому, що в центрі уваги перебувають бійці РДК — герої, чия мотивація і досвід можуть бути незвичними або складними для частини аудиторії. Тому завданням було не просто записати розмову, а дати героям можливість пояснити свій вибір власними словами. На відміну від коротких новинних включень або фрагментів для соціальних мереж, мій формат передбачає спокійнішу і глибшу розмову, у якій є місце для біографії, мотивації, особистих висновків і роздумів про війну.

Окремо варто порівняти мій творчий проєкт із популярним українським YouTube-форматом «Від душі в душу», у якому також присутні інтерв'ю з військовими, добровольцями та публічними людьми. Цей проєкт побудований на довгій розмові з героєм, де важливу роль відіграє не лише інформаційна складова, а й особиста історія, емоції, досвід та світогляд співрозмовника. Наприклад, у медіа згадувалися інтерв'ю каналу «Від душі в душу» з військовими, зокрема з командиром підрозділу К-2 Кирилом Вересом, який говорив про технологічність російської армії та розвиток дронів. Також цей формат асоціюється з розмовами, у яких військові пояснюють власний досвід, погляди на війну та особистий шлях.

Спільною рисою мого проєкту та формату «Від душі в душу» є орієнтація на живу розмову з героєм. В обох випадках інтерв'ю не обмежується коротким коментарем, а дає співрозмовнику простір для розгорнутої відповіді. Такий підхід дозволяє краще розкрити людину, її мотивацію, життєвий досвід і ставлення до подій. Для військової тематики це особливо важливо, адже аудиторія отримує можливість побачити не лише образ бійця, а й особистість, яка має власну історію, переконання та пояснення свого вибору.

Отже, специфіка роботи журналіста з військовою темою полягає у поєднанні професійної підготовки, етичної відповідальності, безпекової уважності та вміння працювати з людськими історіями. Журналіст має не лише зібрати інформацію, а й правильно її подати, не нашкодивши героям і не спотворивши змісту. У цьому сенсі військове інтерв'ю є складним, але важливим форматом сучасної журналістики, який дозволяє говорити про війну через голоси тих, хто безпосередньо є її учасниками.

1.2. Особливості підготовки та проведення інтерв'ю з військовослужбовцями

Інтерв'ю з військовослужбовцями має свої особливості, які відрізняють його від звичайної розмови з політиком, митцем, експертом чи представником цивільної професії. Такий формат потребує від журналіста не лише професійної підготовки, а й розуміння воєнного контексту, поваги до досвіду героя, уваги до безпеки та вміння працювати з чутливими темами. Військовий або доброволець у такому інтерв'ю виступає не просто джерелом інформації, а людиною, яка має особистий досвід участі у війні, переживання, власну мотивацію, погляди та межі, які журналіст повинен поважати.

Підготовка до інтерв'ю з військовослужбовцем починається задовго до самої зйомки. Передусім журналіст має чітко визначити тему розмови. Інтерв'ю не повинно будуватися лише навколо загального запитання “як ви потрапили на війну?”. Такий підхід може бути занадто широким і поверховим. Натомість варто зрозуміти, що саме має стати центральною ідеєю матеріалу, особистий шлях героя, мотивація вступу до підрозділу, бойовий досвід, ставлення до війни, побратимство, адаптація до фронтних умов, сприйняття України, російської

опозиції або добровольчого руху. Чітке розуміння теми допомагає побудувати розмову логічно й уникнути хаотичного набору питань.

Наступним етапом є вивчення інформації про героя. Якщо журналіст бере інтерв'ю у бійця РДК, він має заздалегідь дізнатися базову інформацію про підрозділ, його публічну діяльність, особливості участі у війні, а також про самого співрозмовника, якщо ця інформація доступна. Це не означає, що журналіст повинен знати все, але він має орієнтуватися в темі настільки, щоб ставити не випадкові, а змістовні запитання. Погано підготовлений журналіст ризикує отримати загальні відповіді, які не розкривають героя і не дають аудиторії нового розуміння.

Особливу увагу потрібно приділяти формулюванню запитань. У військових інтерв'ю важливо уникати запитань, які можуть створити ризик для героя, його побратимів або підрозділу. Не варто просити називати точні місця перебування, маршрути, плани, кількість особового складу, деталі операцій, дані про озброєння чи іншу інформацію, яка може мати безпекове значення. Навіть якщо герой готовий говорити відкрито, журналіст має усвідомлювати власну відповідальність і не виводити в публічний простір те, що може бути використано ворогом.

Питання для інтерв'ю з військовим доцільно поділяти на кілька тематичних блоків. Перший блок може стосуватися біографії та особистого шляху героя, ким він був до війни, як формувались його погляди, які події вплинули на його рішення. Другий блок може розкривати мотивацію, чому людина вирішила долучитися до війни, що для неї означає участь у бойових діях, як вона пояснює свій вибір. Третій блок може стосуватися досвіду служби, побуту, взаємодії з побратимами, внутрішньої дисципліни, психологічної стійкості, зміни світогляду. Окремий блок можна присвятити поглядам героя на сучасні події, майбутнє, відповідальність і значення війни для суспільства.

У випадку інтерв'ю з бійцями РДК важливо враховувати, що аудиторія може мати різний рівень обізнаності щодо цього формування. Частина глядачів може знати про РДК лише з новин або коротких повідомлень, інші мати певні стереотипи чи поверхове уявлення. Тому журналісту важливо ставити питання так, щоб розмова

не перетворювалася на суху довідку, але водночас давала глядачеві достатньо контексту. Наприклад, замість прямого інформаційного пояснення можна через героя розкрити його особисту мотивацію, ставлення до війни, причини вибору та власне бачення ролі добровольців.

Одним із головних завдань журналіста є створення атмосфери довіри. Військовослужбовець може говорити про складні речі, бойовий досвід, втрати, страх, напругу, відповідальність, поранення, побратимів або власні моральні рішення. Якщо співрозмовник не відчуває поваги й безпеки, він відповідатиме коротко, закрито або формально. Тому журналіст має спілкуватися спокійно, без зверхності, тиску чи бажання “витиснути” емоцію заради сильного кадру. Якісне інтерв’ю будується не на провокації, а на уважності та вмінні слухати.

Водночас журналіст не повинен повністю втрачати професійну дистанцію. Довіра не означає, що інтерв’юер має погоджуватися з усім, що говорить герой, або уникати уточнень. Навпаки, професійне інтерв’ю потребує уважного ставлення до деталей. Якщо співрозмовник говорить загально, журналіст може попросити пояснити, навести приклад або розкрити думку ширше. Якщо відповідь незрозуміла для майбутнього глядача, потрібно поставити додаткове запитання. Але робити це слід коректно, без агресивного тону.

Під час проведення інтерв’ю важливо не обмежуватися заготовленим списком запитань. План потрібен, але він не повинен повністю керувати розмовою. Часто найцінніші моменти виникають тоді, коли герой згадує несподівану деталь або зачіпає тему, якої не було в підготовленому переліку. У такі моменти журналіст має вміти відійти від сценарію і поставити уточнювальне запитання. Саме це робить інтерв’ю живим, а не схожим на анкетування.

Важливою навичкою є вміння слухати. У багатьох невдалих інтерв’ю журналіст надто зосереджений на наступному питанні й не чує того, що вже сказав герой. Через це втрачаються цікаві деталі, а розмова стає механічною. У роботі з військовими це особливо помітно, бо людина може не відразу розкритися. Іноді одна коротка відповідь може містити тему для цілого блоку розмови. Завдання журналіста помітити це і дати герою можливість пояснити свою думку.

Окрема складність полягає в роботі з емоційними темами. Війна майже завжди пов'язана з травматичним досвідом, навіть якщо герой говорить про нього стримано або з гумором. Журналіст має бути уважним до реакції співрозмовника. Якщо людина явно не хоче продовжувати тему, варто змінити напрям розмови або поставити питання м'якше. Не можна змушувати героя говорити про втрати, смерть, поранення чи особисті переживання тільки тому, що це може зробити матеріал “емоційнішим”. Етичність у такому випадку важливіша за драматичність.

Перед початком запису бажано обговорити з героєм загальні межі розмови. Варто уточнити, які теми не можна зачіпати, які дані не можна називати, чи можна показувати обличчя, ім'я, позивний, шеврони, локацію, окремі предмети в кадрі. Таке попереднє узгодження не зменшує журналістської самостійності, а навпаки допомагає уникнути проблем після запису. Особливо це важливо у воєнний час, коли навіть невелика помилка може мати наслідки.

З технічного боку інтерв'ю з військовими також потребує уважної підготовки. Якщо зйомка відбувається у приміщенні, потрібно заздалегідь перевірити світло, звук, фон, розташування камер і мікрофонів. Якщо запис відбувається в польових умовах або в місці, де є сторонні шуми, варто подбати про петличні мікрофони, запасні акумулятори, карти пам'яті та можливість швидко змінити локацію. Для інтерв'ю головним є не картинка, а чіткість розмови. Глядач може пробачити простий кадр, але поганий звук часто робить матеріал важким для сприйняття.

Окрему роль відіграє вибір локації. Місце зйомки повинно відповідати темі, але не створювати небезпеки. Для військового інтерв'ю не завжди потрібно шукати максимально “бойову” атмосферу. Іноді спокійна нейтральна локація краще допомагає зосередитися на словах героя. Якщо ж у кадрі є військові елементи, їх необхідно перевірити з погляду безпеки, чи не видно зайвих деталей, документів, карт, техніки, номерів, геолокаційних підказок або інших об'єктів, які краще не показувати.

Під час самої розмови журналіст має стежити не лише за змістом, а й за темпом інтерв'ю. Військові можуть відповідати коротко, стримано або дуже прямо. Це не завжди означає небажання говорити. Часто така манера пов'язана з характером

служби, звичкою до конкретики або внутрішньою зібраністю. У такому випадку журналіст може ставити відкриті питання, які допомагають розгорнути відповідь: “Що ви тоді відчували?”, “Як ви для себе це пояснювали?”, “Що змінилося після цього досвіду?”, “Що важливо зрозуміти цивільним?”. Такі запитання не тиснуть, але дають простір для розповіді.

Також важливо не перевантажувати інтерв'ю власними коментарями. Головним у такому матеріалі має бути герой, його голос і його історія. Журналіст може скеровувати розмову, але не повинен займати надто багато простору. Особливо це стосується відеоінтерв'ю, де довгі вступи, повторення або надмірні пояснення автора можуть знизити динаміку матеріалу. У центрі уваги має залишатися співрозмовник.

Після завершення запису починається не менш важливий етап, відбір і монтаж матеріалу. У військовому інтерв'ю монтаж повинен бути обережним. Його завдання зробити розмову зрозумілою, логічною та зручною для перегляду, але не змінити сенс сказаного. Не можна вирізати фрази так, щоб герой виглядав так, ніби говорить інше, ніж він мав на увазі. Також варто зберігати важливі паузи, інтонації та емоційні моменти, якщо вони допомагають краще зрозуміти людину.

Перед публікацією матеріал потрібно переглянути кілька разів. Перший перегляд може бути технічним, якість звуку, кадру, монтажних склейок, титрів. Другий змістовим, чи логічно побудована розмова, чи зрозумілий герой, чи немає повторів. Третій безпековим, чи немає в кадрі або словах інформації, яка може зашкодити. У військовій журналістиці саме цей останній етап є надзвичайно важливим.

Інтерв'ю з військовослужбовцями має значення не лише як медіапродукт, а й як спосіб фіксації живої пам'яті про війну. Через такі розмови суспільство отримує можливість почути не абстрактні формулювання, а особисті історії людей. Це допомагає краще зрозуміти, чому люди йдуть добровольцями, як вони сприймають події, що для них означають побратимство, відповідальність, свобода, ризик і вибір.

У межах творчого проєкту серія інтерв'ю з бійцями РДК виконує саме таку функцію. Вона дозволяє не лише представити конкретних героїв, а й через їхні відповіді розкрити складні теми сучасної війни, добровольчого руху, особистої мотивації та участі у боротьбі проти російської агресії. Баланс між повагою до співрозмовника і професійною журналістською позицією є одним із головних критеріїв якості такого інтерв'ю.

Отже, підготовка та проведення інтерв'ю з військовослужбовцями потребує від журналіста уважності, такту, професійної підготовки і розуміння відповідальності. Такий матеріал неможливо створити якісно без попереднього вивчення теми, продуманих запитань, правильної комунікації з героєм, технічної підготовки та обов'язкової безпекової перевірки перед публікацією. Саме поєднання цих складових дозволяє створити інтерв'ю, яке буде змістовним, людяним, професійним і важливим для аудиторії.

Висновки до I розділу

У першому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто особливості створення журналістського інтерв'ю на військову тематику. Основну увагу приділено інтерв'ю як жанру сучасної журналістики, специфіці роботи журналіста з військовою темою, а також підготовці та проведенню інтерв'ю з військовослужбовцями.

Передусім було визначено, що інтерв'ю є одним із найбільш важливих жанрів сучасної журналістики, оскільки воно дає можливість передати інформацію безпосередньо від героя, очевидця, експерта або учасника подій. На відміну від новинного повідомлення чи аналітичного матеріалу, інтерв'ю дозволяє не лише повідомити факти, а й розкрити особистість співрозмовника, його погляди, досвід, мотивацію та ставлення до подій. Саме тому цей жанр є особливо доречним для висвітлення тем, пов'язаних із війною, особистим вибором, громадянською позицією та участю людей у бойових діях.

Незалежно від форми подачі, основою якісного інтерв'ю залишається змістовний діалог між журналістом і героєм. Важливими складовими такого матеріалу є

попередня підготовка, логічна структура розмови, вміння слухати співрозмовника, ставити уточнювальні запитання і не втрачати головну тему.

Окрему увагу в розділі було приділено специфіці роботи журналіста з військовою темою. Було визначено, що військова журналістика потребує особливої відповідальності, адже матеріали про війну можуть впливати на суспільне сприйняття подій, моральний стан аудиторії, ставлення до військових та розуміння ситуації на фронті. Журналіст, який працює з такою тематикою, має дотримуватися балансу між правом суспільства на інформацію та вимогами безпеки.

У процесі аналізу було встановлено, що під час створення матеріалів на військову тематику важливо уникати розголошення чутливої інформації. Це стосується точних локацій, деталей бойових завдань, кількості особового складу, маршрутів, техніки, документів, облич окремих військових або інших даних, які можуть бути використані ворогом. Тому журналіст повинен уважно ставитися не лише до змісту розмови, а й до відеоряду, фону, титрів, монтажу та всіх деталей, які потрапляють у публічний простір.

Журналіст повинен ставити запитання коректно, не тиснути на співрозмовника, не маніпулювати його словами і не виривати відповіді з контексту. Особливо це важливо тоді, коли розмова стосується травматичного досвіду, втрат, бойових дій або особистих переживань.

Було визначено, що підготовка до інтерв'ю з військовослужбовцем має включати кілька етапів: вибір теми, вивчення інформації про героя, підготовку питань, узгодження безпекових меж, технічну підготовку до запису та подальшу перевірку матеріалу перед публікацією. Для якісного інтерв'ю важливо не лише мати список питань, а й уміти реагувати на відповіді героя, ставити уточнення і підтримувати природний хід розмови.

У межах теми кваліфікаційної роботи особливе значення має серія інтерв'ю з бійцями РДК. Такий медіапродукт дозволяє розкрити військову тематику через особисті історії героїв, їхню мотивацію, досвід участі у війні, погляди та власне

пояснення свого вибору. Водночас робота з такими героями потребує від журналіста особливої уважності до контексту, етики та безпеки, оскільки йдеться про публічне висвітлення теми, пов'язаної з російсько-українською війною та добровольчим рухом.

Отже, перший розділ дозволив визначити теоретичну основу для створення авторського медіапродукту. Інтерв'ю на військову тематику є складним, але важливим жанром сучасної журналістики. Його якість залежить від професійної підготовки журналіста, правильно побудованої комунікації з героєм, дотримання етичних норм, безпекової уважності та здатності показати людину через її власну історію. Саме ці принципи покладено в основу створення серії інтерв'ю з бійцями РДК.

РОЗДІЛ II.

2.1. Творча заявка до медіапродукту

Назва медіапродукту:

«Інтерв'ю з бійцями РДК: особисті історії війни»

Тип проєкту:

Серія журналістських відеоінтерв'ю на військову тематику.

Формат проєкту:

Аудіовізуальний журналістський медіапродукт у форматі розмови з героями. Основою кожного випуску є інтерв'ю з бійцем РДК, у якому через особисту історію розкриваються мотивація героя, його досвід участі у війні, погляди на події та ставлення до власного вибору.

Мета проєкту:

Метою творчого проєкту є створення серії журналістських інтерв'ю з бійцями РДК, які дозволяють показати військову тематику через особисті історії людей, їхній життєвий шлях, мотивацію, досвід участі у російсько-українській війні та власне бачення подій.

Проект спрямований на те, щоб не лише поінформувати аудиторію, а й дати їй можливість краще зрозуміти героїв матеріалу як людей із власною позицією, досвідом і причинами свого вибору. Через формат інтерв'ю автор прагне показати, що військова тема складається не лише з новин, зведень і загальних фактів, а й з конкретних людських історій.

Актуальність проєкту:

Актуальність медіапродукту зумовлена тим, що в умовах повномасштабної російсько-української війни суспільство потребує якісних журналістських матеріалів, які пояснюють події через живі свідчення та особистий досвід учасників війни. Військова тематика є однією з ключових у сучасному українському медіапросторі, однак її висвітлення потребує уважності, етичності та професійної відповідальності.

Серія інтерв'ю з бійцями РДК є актуальною, оскільки дає можливість показати погляди та мотивацію людей, які беруть участь у війні проти Російської Федерації. Такий формат допомагає аудиторії краще зрозуміти добровольчий рух, особистий вибір героїв, їхній досвід і ставлення до подій. Водночас проєкт має не пропагандистський, а журналістський характер, оскільки його основою є розмова, запитання, відповіді, особиста історія та спроба розкрити героя через його власні слова.

Цільова аудиторія:

Цільовою аудиторією проєкту є глядачі віком від 18 до 35 років, які цікавляться військовою журналістикою, військовою тематикою, добровольчими формуваннями, особистими історіями військових та сучасними суспільно-політичними процесами.

Жанр:

Журналістське відеоінтерв'ю з елементами портретного інтерв'ю та документальної розповіді.

Хронометраж:

Орієнтовна тривалість одного випуску — від 40 до 60 хвилин.

Кількість випусків:

Проект передбачає створення серії з двох інтерв'ю. Кожен випуск присвячений окремому герою, його особистій історії, досвіду, мотивації та поглядам.

Короткий зміст проекту:

Серія інтерв'ю побудована навколо розмов із бійцями РДК. У кожному випуску герой розповідає про себе, свій шлях до війни, причини долучення до боротьби, досвід служби, ставлення до російсько-української війни, побратимство, складнощі та власне бачення майбутнього.

Автор проекту виступає в ролі журналіста-інтерв'юера, який ставить запитання, спрямовує розмову та допомагає глядачеві краще зрозуміти героя. Основний акцент зроблено не на бойових деталях чи оперативній інформації, а на особистості співрозмовника, його мотивації, цінностях і досвіді.

Візуально проект передбачає стриману подачу без надмірної драматизації. Головним елементом є сама розмова. Монтаж, титри, музичне та звукове оформлення мають допомагати сприйняттю матеріалу, але не відволікати від змісту інтерв'ю.

Авторська ідея:

Головна ідея проекту полягає в тому, щоб показати війну через голоси її учасників. У центрі уваги перебуває не лише сам факт участі героїв у бойових діях, а їхня особиста історія, пояснення власного вибору, внутрішня мотивація та людський вимір війни.

Авторський задум полягає у створенні серії інтерв'ю, які будуть зрозумілими для широкої аудиторії, але водночас збережуть серйозність теми. Проект має поєднувати журналістську точність, етичність, повагу до героя та увагу до безпекових обмежень.

2.2. Ідея, мета та концепція серії інтерв'ю

У межах медіапроекту було підготовлено та записано інтерв'ю з бійцями РДК, у яких через особисті історії героїв розкривається їхня мотивація, життєвий шлях,

досвід участі у війні та ставлення до російсько-українського протистояння.

Перший випуск серії присвячено бійцю РДК із позивним «Хант». У цьому інтерв'ю більше уваги було приділено досвіду героя, його поглядам на війну, побратимство, відповідальність і особистий вибір. Під час підготовки до розмови було важливо вибудувати питання так, щоб герой міг пояснити власну позицію без зайвого тиску з боку журналіста. Особливістю цього випуску стала більш зосереджена розмова про внутрішню мотивацію та сприйняття війни не як абстрактної події, а як особистого рішення і відповідальності.

Другий випуск присвячено бійцю РДК із позивним «Молоток». У цьому інтерв'ю основний акцент зроблено на особистому шляху героя, його мотивації та причинах участі у війні. Під час розмови важливо було не лише поставити питання про військовий досвід, а й показати героя як людину з власною позицією, переконаннями та життєвою історією. Специфіка роботи з цим героєм полягала в тому, що розмова потребувала особливої точності у формулюванні питань, адже тема РДК є суспільно чутливою і може викликати різні реакції аудиторії.

У кожному випуску було використано подібну структуру: вступне представлення героя, блок про життя до війни, питання про мотивацію, розмова про досвід участі у війні, особисті висновки та фінальне звернення або підсумкова думка. Така структура дала змогу зробити серію цілісною, але водночас залишити простір для індивідуальності кожного героя.

Специфіка роботи з героями полягала у поєднанні журналістської відкритості та безпекової обережності. Перед зйомкою важливо було узгодити, які теми можна порушувати, які дані не можна озвучувати публічно, як саме можна представляти героя та які деталі не мають потрапити в кадр. Під час монтажу додатково перевірялися відеоряд і зміст відповідей, щоб уникнути розкриття чутливої інформації.

Кінцевим результатом творчого проєкту стала серія відеоінтерв'ю, яка демонструє можливості жанру інтерв'ю у висвітленні військової тематики. Проєкт не обмежується лише фіксацією відповідей героїв, а має ширше завдання — показати

через розмову людський вимір війни, мотивацію добровольців і складність особистого вибору в умовах російсько-української війни.

2.3. Підготовка до зйомки та вибір героїв інтерв'ю

Підготовка до створення серії інтерв'ю з бійцями РДК стала одним із найважливіших етапів роботи над творчим проєктом. Оскільки медіапродукт пов'язаний із військовою тематикою, його створення потребувало не лише технічної організації зйомки, а й уважної попередньої роботи з темою, героями, запитаннями, безпековими обмеженнями та загальною концепцією кожного випуску.

На початковому етапі було визначено головну ідею проєкту: показати особисті історії бійців РДК через формат журналістського інтерв'ю. Важливо було не просто записати розмову, а побудувати її так, щоб глядач міг зрозуміти героя, його мотивацію, погляди, досвід участі у війні та особистий шлях. Саме тому підготовка до зйомки починалася з визначення тем, які мали бути розкриті в межах інтерв'ю.

Основними тематичними напрямками стали, життя героя до війни, формування його поглядів, причини долучення до боротьби, досвід служби, ставлення до російсько-української війни, побратимство, особисті зміни та бачення майбутнього. Такий підхід дозволив сформувати логічну структуру майбутніх розмов і зробити їх не випадковими, а змістовно пов'язаними між собою.

Вибір героїв для серії інтерв'ю був важливим елементом підготовки. Оскільки проєкт має портретний характер, у центрі кожного випуску перебуває окрема людина з власною історією. Для інтерв'ю було важливо обрати таких співрозмовників, які готові говорити відкрито в межах дозволеного, можуть пояснити власну мотивацію та мають досвід, цікавий для аудиторії.

Під час вибору героїв враховувалися кілька критеріїв. По-перше, важливою була їхня безпосередня належність до теми проєкту, тобто участь у діяльності РДК. По-друге, значення мала готовність героя до публічної розмови. Не кожен військовий

або доброволець може і хоче давати інтерв'ю, особливо на чутливі теми. По-третє, враховувалася можливість розкрити через героя ширшу тему, мотивацію, вибір, досвід війни, погляд на події та особисту відповідальність.

Окрему увагу було приділено безпеці героїв. Перед записом важливо було зрозуміти, яку інформацію можна озвучувати публічно, а яку потрібно залишити поза кадром.

Важливою частиною підготовки стало формування списку запитань. Запитання були побудовані не як жорсткий сценарій, а як орієнтовний план розмови. Це дозволяло зберегти природність інтерв'ю та водночас не втратити головні теми. Питання поділялися на кілька блоків: вступний, біографічний, мотиваційний, військовий, особистий і підсумковий.

Окрім змістової підготовки, важливим був і організаційний етап. Потрібно було визначити місце зйомки, час, тривалість запису, технічні умови, можливість використання камер, мікрофонів, світла та додаткового обладнання. Оскільки інтерв'ю має бути зручним для перегляду, особливу увагу слід приділяти звуку. Для розмовного формату якісний звук є навіть важливішим за складну картинку, тому перед зйомкою необхідно перевірити мікрофони, рівень гучності та наявність сторонніх шумів.

Локація для зйомки мала відповідати кільком вимогам. Вона повинна бути безпечною, візуально стриманою, не перевантаженою зайвими деталями та зручною для розмови. У кадрі не повинно бути інформації, яка може розкрити небажані дані: документів, карт, точних географічних орієнтирів, службової інформації чи інших об'єктів, які не варто публікувати. Саме тому перед початком запису потрібно було уважно перевірити фон і кадрування.

Під час підготовки також враховувалася атмосфера майбутньої розмови. Інтерв'ю з військовими не повинно виглядати надмірно постановочним або штучним. Важливо було створити умови, у яких герой почуватиметься спокійно й зможе говорити природно. Для цього перед записом доцільно коротко поспілкуватися без камери, пояснити структуру розмови, уточнити межі тем і домовитися про

технічні моменти.

Особливість роботи з бійцями РДК полягала в тому, що тема інтерв'ю є не лише військовою, а й суспільно чутливою. Тому підготовка потребувала уважного ставлення до формулювань. Запитання мали бути прямими, але коректними. Вони не повинні були звучати як звинувачення, провокація або спроба нав'язати герою певну відповідь. Завдання журналіста полягало в тому, щоб дати співрозмовнику можливість пояснити свою позицію власними словами.

Ще одним важливим завданням було збереження балансу між журналістською цікавістю та повагою до героя. З одного боку, інтерв'ю має бути змістовним і відповідати на питання, які можуть виникнути в аудиторії. З іншого боку, журналіст не має права тиснути на співрозмовника або змушувати його говорити про те, що може бути для нього болючим чи небезпечним. Такий баланс є одним із головних принципів роботи з військовими героями.

У процесі підготовки також було продумано загальний стиль майбутніх випусків. Серія інтерв'ю мала бути витримана в єдиній манері: спокійна розмова, чітка структура, стримане візуальне оформлення, мінімальна кількість зайвих ефектів, акцент на словах героя. Це дозволяє зробити проєкт цілісним і впізнаваним.

Отже, підготовка до зйомки та вибір героїв інтерв'ю стали основою для реалізації творчого проєкту. Саме на цьому етапі було визначено теми розмов, структуру питань, критерії вибору співрозмовників, технічні умови та безпекові межі. Якісна підготовка дала змогу створити умови для змістовної, коректної та професійної розмови, у центрі якої перебуває особиста історія героя.

2.4. Побудова структури інтерв'ю та добір запитань

Побудова структури інтерв'ю є важливим етапом створення журналістського медіапродукту. Від того, наскільки логічно вибудована розмова, залежить сприйняття матеріалу аудиторією, глибина розкриття героя та загальна цілісність випуску. У межах творчого проєкту серія інтерв'ю з бійцями РДК потребувала не випадкового набору запитань, а продуманої структури, яка дозволяє поступово

розкрити співрозмовника, його мотивацію, досвід і ставлення до подій.

Основою кожного інтерв'ю стала класична логіка розвитку розмови: вступ, знайомство з героєм, основна частина, особистий блок і фінальне підсумування. Така структура є зручною для глядача, оскільки допомагає поступово зануритися в тему. Спочатку аудиторія дізнається, хто є героєм випуску, потім розуміє його життєвий шлях і мотивацію, після цього знайомиться з його досвідом війни, а наприкінці отримує головні висновки героя.

Під час добору запитань важливо було дотримуватися кількох принципів. По-перше, питання мають бути відкритими. Вони повинні спонукати героя до розповіді, а не до короткої відповіді “так” або “ні”. По-друге, питання мають бути зрозумілими. Надто довгі або складні формулювання можуть збити темп розмови. По-третє, вони повинні бути коректними, особливо якщо йдеться про травматичний досвід, втрати або складні моральні теми.

Також важливо уникати запитань, які містять відповідь у собі. Наприклад, замість “Ви ж розуміли, що це був єдиний правильний вибір?” краще запитати: “Як ви для себе пояснювали цей вибір?” Другий варіант є професійнішим, бо не нав'язує герою оцінку і дає можливість відповісти самостійно.

Окремо слід зазначити, що структура інтерв'ю не була абсолютно жорсткою. Вона виконувала роль орієнтира, але під час розмови могла змінюватися залежно від відповідей героя. Якщо співрозмовник торкався важливої теми раніше, ніж це було заплановано, журналіст міг змінити послідовність питань. Така гнучкість дозволяла зберегти природність діалогу.

Важливою частиною роботи було також продумування темпу розмови. Інтерв'ю на військову тематику не повинно бути надто поспішним. Деякі відповіді потребують пауз, уточнень і часу для осмислення. Саме тому під час побудови структури враховувалося, що герой має мати простір для розгорнутої відповіді.

У межах серії інтерв'ю з бійцями РДК структура кожного випуску залишалася подібною, але не однаковою. Це дозволяло зберегти загальну цілісність проєкту і

водночас показати індивідуальність кожного героя. Однакові блоки допомагають глядачеві орієнтуватися в матеріалі, а різні акценти в кожному випуску роблять серію живою та не шаблонною.

Отже, побудова структури інтерв'ю та добір запитань стали важливою складовою реалізації творчого проекту. Саме завдяки продуманій структурі розмова з героями отримала логіку, глибину та послідовність. Добір відкритих, коректних і змістовних запитань дозволив розкрити бійців РДК не лише як учасників війни, а як людей із власною історією, мотивацією, досвідом і світоглядом.

2.5. Технічне забезпечення та знімальний процес

Технічне забезпечення та знімальний процес є важливими складовими створення серії інтерв'ю з бійцями РДК. Оскільки обраний формат передбачає аудіовізуальну розмову з героями, основну увагу було приділено якості зображення, чіткості звуку, стабільності кадру, зручності локації та безпеці всіх учасників знімального процесу.

На відміну від розважального або динамічного відеоконтенту, інтерв'ю на військову тематику не потребує великої кількості візуальних ефектів чи складних постановочних рішень. У цьому форматі головним є зміст розмови, голос героя, його відповіді, інтонація та атмосфера довіри. Тому технічне оформлення має виконувати допоміжну функцію: не відволікати глядача від співрозмовника, а навпаки — допомагати краще сприймати матеріал.

Формат відео:

Серія інтерв'ю створювалася у форматі відеоматеріалу для подальшої публікації на цифрових платформах, зокрема YouTube та соціальних мережах. Основним форматом було обрано горизонтальне відео Full HD 1920×1080, оскільки воно є стандартним для YouTube і зручним для перегляду на комп'ютерах, телефонах, планшетах та телевізорах.

Горизонтальна орієнтація кадру дозволяє комфортно розмістити в кадрі героя,

журналіста або обох учасників розмови. У разі потреби з основного відео можуть бути створені короткі вертикальні фрагменти для TikTok, Instagram Reels або YouTube Shorts, однак головним продуктом залишається повноцінне горизонтальне інтерв'ю.

Обладнання, використане під час створення відео:

Для зйомки інтерв'ю використовувалося доступне технічне обладнання, яке було надане ЦТРС що дозволило забезпечити достатній рівень якості зображення та звуку без залучення великої знімальної групи.

До основного технічного забезпечення належали:

- камера Canon 5 для запису відео
- петличні мікрофони для запису голосу журналіста та героя
- штатив для стабілізації кадру
- додаткове світло
- ноутбук для перегляду, збереження та монтажу матеріалів
- карти пам'яті для збереження відеофайлів
- зарядні пристрої та павербанки
- програмне забезпечення для монтажу та обробки звуку (Adobe premiere pro).

Особливу увагу було приділено саме запису звуку. Для інтерв'ю звук є одним із найважливіших елементів, оскільки глядач має чітко чути запитання журналіста і відповіді героя. Навіть якісне зображення не компенсує поганий звук, тому перед записом необхідно було перевірити рівень гучності, роботу мікрофонів, наявність сторонніх шумів і якість запису.

Для стабільності кадру використовувався штатив. Це дозволило уникнути тремтіння зображення та зробити відео зручним для перегляду. У розмовному форматі стабільний кадр є важливим, оскільки зайвий рух камери може відволікати аудиторію від змісту інтерв'ю.

Програмне забезпечення:

Adobe Premiere Pro дає можливість працювати з відеорядом, синхронізувати звук,

вирізати зайві фрагменти, додавати титри, здійснювати кольорокорекцію та експортувати відео у потрібному форматі. CapCut може використовуватися для швидкої підготовки коротких фрагментів для соціальних мереж, створення субтитрів або адаптації матеріалу під вертикальний формат.

Локації зйомок:

Для зйомки серії інтерв'ю найбільш доречними є нейтральні або контрольовані локації. Це може бути приміщення зі спокійним фоном, студійний простір, кімната без зайвих візуальних деталей або інше місце, де можна забезпечити якісний звук і безпечні умови для розмови. Тому для запису була обрана студія ЦТРС де і проходили всі зйомки.

Етапи знімального процесу:

Безпосередній запис інтерв'ю відбувався за попередньо продуманою структурою, але з можливістю відходу від плану залежно від відповідей героя. Журналіст ставив запитання, уважно слухав співрозмовника, ставив уточнення та підтримував природний хід розмови. Важливо було не перебивати героя без потреби, давати йому можливість завершити думку і не створювати відчуття поспіху.

Під час запису також контролювалися технічні параметри: рівень звуку, стабільність кадру, тривалість запису, положення мікрофонів, освітлення та наявність сторонніх шумів. Якщо під час зйомки виникали технічні перешкоди, запис міг бути зупинений і повторений.

Після завершення інтерв'ю здійснювався первинний перегляд матеріалу. На цьому етапі перевірялося, чи збережено відеофайли, чи записався звук, чи немає технічних помилок, які роблять матеріал непридатним для монтажу. Також важливо було одразу створити резервну копію файлів, щоб уникнути втрати матеріалу.

Особливості зйомки військового інтерв'ю:

Зйомка інтерв'ю з військовими має свої особливості через військовий і безпековий контекст. Перед початком запису необхідно було переконатися, що герой

погоджується на публічне інтерв'ю, розуміє формат проєкту та знає, де може бути опублікований матеріал.

Також важливо було уточнити, як саме можна представляти героя, за ім'ям, позивним, без імені, з відкритим або частково прихованим обличчям. Окремо контролювався відеоряд. У кадрі не повинно бути предметів або деталей, які можуть розкрити зайву інформацію.

Візуальний стиль зйомки:

Візуальний стиль серії інтерв'ю було обрано стриманим. Основний акцент зроблено на обличчі героя, його словах та атмосфері розмови.

Отже, технічне забезпечення та знімальний процес серії інтерв'ю з бійцями РДК були спрямовані на створення якісного, зрозумілого й безпечного журналістського медіапродукту. Основними вимогами стали якісний звук, стабільне зображення, безпечна локація, продумана структура запису та уважне ставлення до деталей.

2.6. Контент-стратегія просування серії інтерв'ю

Контент-стратегія просування серії інтерв'ю з бійцями РДК є важливою частиною реалізації творчого проєкту. Навіть якісно знятий і змонтований журналістський матеріал потребує правильної подачі, щоб він знайшов свою цільову аудиторію. У сучасному медіапросторі недостатньо лише опублікувати відео. Потрібно продумати назву, обкладинку, опис, короткі фрагменти для соціальних мереж, регулярність публікацій і спосіб комунікації з глядачами.

Контент-стратегія також передбачає адаптацію матеріалу під різні формати. Повне інтерв'ю публікуватиметься на YouTube, короткі фрагменти у вертикальному форматі для соціальних мереж, текстові цитати у Telegram, а візуальні анонси в Instagram. Такий підхід дозволяє охопити ширшу аудиторію і продовжити життя кожного випуску після його основної публікації.

Основним завданням просування є не створення штучного ажіотажу, а донесення до аудиторії важливих особистих історій героїв. Завдяки продуманій публікації, коротким фрагментам, стриманому візуальному стилю та відповідальній

комунікації серія інтерв'ю може знайти свою аудиторію і виконати головну мету — показати військову тему через голоси її безпосередніх учасників.

Висновки до II розділу

У другому розділі кваліфікаційної роботи було подано пояснювальну записку до серії інтерв'ю з бійцями РДК. У межах розділу визначено назву, тип, формат, мету, актуальність, цільову аудиторію, жанрові ознаки та загальну концепцію авторського медіапродукту.

Було описано процес підготовки до зйомки, вибір героїв, формування тематичних блоків, добір запитань і побудову структури кожного випуску. Особливу увагу приділено роботі з військовими співрозмовниками, дотриманню етичних норм, безпекових обмежень і необхідності коректного представлення чутливої теми.

Також у розділі розглянуто технічне забезпечення знімального процесу: використання камери, петличних мікрофонів, штатива, світла, носіїв інформації та програмного забезпечення для монтажу. Okремо зазначено важливість якісного звуку, стриманого візуального стилю та перевірки матеріалу перед публікацією.

Отже, другий розділ розкрив практичну сторону створення медіапроєкту й показав, що серія інтерв'ю з бійцями РДК є не лише результатом запису розмов, а продуманим журналістським продуктом із визначеною ідеєю, структурою, аудиторією, технічним рішенням і принципами просування.

АНОТАЦІЯ

У бакалаврській кваліфікаційній роботі розглянуто особливості української воєнної журналістики в умовах російсько-української війни та специфіку створення журналістського інтерв'ю на військову тематику. Основну увагу приділено роботі журналіста з військовими героями, підготовці до інтерв'ю, дотриманню етичних і безпекових норм, а також технічним аспектам запису

аудіовізуального матеріалу.

Метою роботи є створення авторського медіапроєкту — серії відеоінтерв'ю з бійцями Російського добровольчого корпусу, у яких через особисті історії героїв розкриваються їхня мотивація, досвід участі у війні, світогляд, ставлення до подій російсько-української війни та власного вибору.

У теоретичній частині охарактеризовано інтерв'ю як жанр сучасної журналістики, визначено особливості роботи журналіста з військовою тематикою та розглянуто специфіку підготовки й проведення інтерв'ю з військовослужбовцями. У другому розділі подано пояснювальну записку до авторського медіапроєкту: описано концепцію серії інтерв'ю, вибір героїв, структуру розмов, технічне забезпечення, знімальний процес і контент-стратегію просування.

Практичним результатом роботи стала серія журналістських відеоінтерв'ю з бійцями РДК, що демонструє можливості портретного інтерв'ю у висвітленні військової тематики та фіксації особистих свідчень учасників війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Детектор медіа. Матеріали про військову журналістику, етику та стандарти роботи медіа під час війни. URL: <https://detector.media>
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>
4. Закон України «Про інформацію». URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Закон України «Про медіа». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20>
  6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості. Львів: ПАІС, 2004.
  7. Інститут масової інформації. Журналістські стандарти під час війни. URL: <https://imi.org.ua>
  8. Інститут масової інформації. Рекомендації для журналістів, які працюють під час війни. URL: <https://imi.org.ua>
  9. Кодекс етики українського журналіста. Комісія з журналістської етики. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/>
  10. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики. Київ: Знання, 2006.
  11. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Київ: Центр учбової літератури, 2011.
  12. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика. Київ: Знання, 2008.
  13. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: Видавничий центр «Київський університет», 1999.
  14. Рекомендації Комісії з журналістської етики щодо роботи журналістів в умовах війни. URL: <https://cje.org.ua>
  15. Різун В. В. Теорія масової комунікації. Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2008.
  16. Adobe Premiere Pro User Guide. URL: <https://helpx.adobe.com/premiere-pro/user-guide.html>
  17. Reporters Without Borders. Safety Guide for Journalists. URL: <https://rsf.org>
  18. Reuters Handbook of Journalism. URL: <https://www.reutersagency.com/en/about/standards-values/>
  19. Society of Professional Journalists. SPJ Code of Ethics. URL: <https://www.spj.org/ethicscode.asp>
  20. UNESCO. Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training. Paris: UNESCO, 2018.
  21. YouTube Help. Upload videos and manage video settings. URL: <https://support.google.com/youtube>